

Tím není dodržena podmínka rovných práv dalších generací s generací současnou, tak jak to požaduje definice tvorby práv podle angažovaného konzervatismu.

Když si přeložíme Hayekovo rčení o individualismu do prostředí rodiny, potom jsou preference jednotlivce důležitější než životní partner, děti a zodpovědnost za jejich budoucnost. Hayek, který jen definoval to, co před ním jiní, se stejně jako oni zřejmě domníval, pokud si vůbec rodinnou otázku položil, že individualismus vnitrorodinný se nikdy nedostane na přetřes. Přesto se dostal, protože nelze zastavit rozjetý vlak a člověku jinak svobodnému nelze najednou, pokud se týká rodiny, dávat nějaká nařízení. Postupně individualismus nešel jen k rodině jako suverénnímu společenstvu, ale postoupil dále, až k jednotlivci samotnému. Rodina se stala jakýmsi „smluvním svazkem“ obdobným obchodní smlouvě. Pokud není výhodná, tak se zruší. To, co platí pro rodinu, obvykle platí i pro ostatní společenstva. Proto se rozkládají individualismem národ, obec a jakákoliv skupina, pokud není založena na utilitaristických základech. Stát už drží pohromadě jen proto, že občany spojuje utilitaristické pouto, sociální zabezpečení a různé společné materiální zájmy. Vztahy solidarity založené na ctnostech zcela vyšuměly.

Typický individualistický je požadavek „realizace osobnosti“ jako základního životního poslání. U takové realizace platí jen výjimečně rodina, neboť v rámci individualistického humanizmu je realizace v zaměstnání nebo v koníčcích zcela prioritní. Bohužel, těchto lidí, právě v konečné úpadkové fázi individualistického humanizmu, je již většina a jejich chování je zcela v souladu s politickým a převážně i společenským řádem. Proto není individualistický humanismus jen prázdnou ideou, je naplněn zcela konkrétními pravidly společenského řádu a vzhledem k převažující politické korektnosti, chováním většiny lidí. Rovněž je podporován všemi propagacemi a sděleními. Jak je to zhoubné, lze uvést na příkladě propagace životního stylu **single**. Pokud by tento životní styl měl být akceptován většinou lidí, znamená vymření národa již za jednu generaci.

Individualismus je zároveň vyústěním utilitarizmu. Dá se říci, že primární je individualismus. Upřednostňování vlastních cílů je přímo výzva k utilitarizmu, i když to není absolutní podmínkou. Ekologové bojující proti utilitarizmu v jeho konzumistickém pojetí a přitom setrvávající na pozicích individualizmu zápasí s větrnými mlýny. Neřeší problém v jeho principu; vyvolávají neřešitelný konflikt – nebrání snaze o osobní blaho na úkor společnosti, ale zároveň žádají odpovědnost za životní prostředí. Ekologie je v principu konzervativní, jedná se o obhajobu nebo obrodu původního stavu. Ekolog, který není konzervativní, je ve vnitřním rozporu, proto má těžkosti s uplatněním svých vizí; potom snadno sklouzává k akcím poškozujícím společenské zájmy. Konzervativní obroda znamená naturalizaci, návrat k přirozeným mechanismům nejenom v přírodě, ale také v lidské společnosti. Obojí znamená odmítnutí individualizmu a musí být prosazováno současně.

Za těchto okolností je dosti problematické, při velkém množství těch, kteří individualismus přijali jako svoji vnitřní doktrínu, aby vůbec existovala společnost. Tím teď myslím i současné fungování mnohých institucí včetně demokracie jako takové. Všimněme si, jak těžko se hledají lidé na funkce, které vyžadují obětavost pro společnou věc. To není, jak se někdy říká, sobectví a nemorálnost, je to individualistické myšlení. Individualista vidí jen jednotlivé lidi, nevidí společnost. Je schopen

být i charitativně založený (viz dále ctnosti individualistické společnosti), ale není schopen řešit věci systémově a se společenským nadhledem. Obvykle je schopen opravdu ctnostného jednání jen instinktivně bez nějakého uvažování. Jinak jsou mu společenské ctnosti nepochopitelné. Někáká úcta k hrdinům mu nic neříká. Obvykle hodnoty jako národ a zásluhy o stát považuje za zbytečnou zátěž. Protože chybí jednotící společenská idea (obvykle je taková idea individualisty odsuzována jako nacionalismus, náboženský fundamentalismus apod.), neexistuje základna, ze které by mohla vzejít kritika individualistického jednání. Naopak, když se někdo chová ke společnosti zodpovědně, nadčasově, není pochopen a takové jednání je obvykle považováno jako hloupé nebo nepochopitelné (např. požadavek na volební právo rodičů za děti). Pokud individualisté pouze doplňovali společnost, mohlo být jejich jednání zajímavé, mnozí jí sloužili třeba svým pracovním nasazením, nezátíženým rodinou. Pokud ovšem je takovýchto lidí převaha, není demokracie funkční už z principu.

Individualista představuje obvykle poslední (předposlední) generaci svého druhu, obvykle to instinktivně cítí a podle toho se chová. Nemá co bránit, protože jeho odchodem ze světa vše končí. Proto není agresivní, protože také za nic nebojuje a jeho přirozená transgrese se projevuje buď jen pro realizaci své osobnosti, nebo ve snaze o prospěch. Neagresivita je ve společenském prostředí individualistického humanizmu vítána a je dávana za příklad před všemi dřívějšími společnostmi, která bojovala, aby vytvořila budoucnost pro své děti. Tato neagresivita se projevuje absencí přirozených obranných instinktů, které jsou mnohdy nazývány xenofobie, netolerance. Transgrese se u individualisty projevuje někdy prozrazováním zplanělých a zpozdilých ctností.

Individualismus, protože se nezabývá budoucností a ani nedává šanci naturálním mechanismům fungovat tak, aby zajišťovaly kontinuitu společnosti, stává se vývojově nepříznivým prvkem v soutěži společenstev, např. se současným islámským řádem, který je schopen zajistit rodinnou a skupinovou solidaritu, dostatečnou natalitu a dokonce i poctivost ve finančních operacích. Potom se děsíme toho, jak se například rozrůstají islámské komunity, dokonce získávají i lidi ze západního kulturního okruhu.

Přitom bych si netroufal říci, že za rozsáhlé korupční aféry a tunelování může přímo individualismus a jeho ideje. Je to spíše prostředí, které vytváří. Prostředí lidí, které nic nespojuje, absence solidarity uvnitř skupin, dříve nazývaná vlastenectví, vykořeněnost z identity k nějaké skupině, jejíž zájmy by měly být pro jednotlivce posvátné. Zloděje však dělá především příležitost - globální prostředí, tzv. **otevřená společnost**, snadnost úniku, nevymahatelnost pravidel. Člověk zařazený v konzervativním prostředí byl dříve též stále hlídán okolím, ve kterém platila morální pravidla, měl menší svobodu; nepoctivost si prostě nemohl dovolit. Přitom morálku nelze jen planě vyžadovat, musí pro ni existovat prostředí. V prostředí individualistické společnosti je výzva, případně výchova k morálce spíše směšná.

To neznamená, že korektní člověk v individualistické společnosti by neměl ctnosti. Řekněme si, co je považováno v individualistické společnosti za ctnost. Jsou to především zplanělé a zpozdilé ctnosti realizované na základě **zplanělých a zpozdilých idejí**, obvykle takové, které kdysi měly obsah, ale jednak ho ztratily společenským vývojem, zároveň individualistickému myšlení vyhovuje je stále